

SRSTNATÝ NOSOROŽEC

středa 1. května 2019
14:00–17:00
DCG Muzea Říčany

Nový 3D objekt srstnatého nosorožce v geoparku Muzea Říčany.
Autoři: Adam Velíšek, Michal Hradil, Jakub Goll
Realizováno s finančním příspěvím Středočeského kraje.
Koncept a financování: Muzeum Říčany, příspěvková organizace, 2019

MOJE ZÁŽITKY

S kým jsem tu byl/a:

Co mě zaujalo:

Moje poznámky:

Sbírejte další informační karty z akcí Muzea Říčany!

Sledujte aktuální dění na:	Otevírací doba hlavní budovy a zahrady pro veřejnost:
Muzeum Říčany Rýdlova 271/14 www.ricany.cz/muzeum f Muzeum Říčany	pondělí–čtvrtek 14:00–18:00 sobota 10:00–18:00 neděle 13:00–18:00 pátek zavřeno

Text: Štěpán Pícha, Jakub Halaš
Fotografie: archiv Muzea Říčany

Srstnatý nosorožec (*Coelodonta antiqutatis*) je vymřelý zástupce čeledi nosorožcovití (Rhinocerotidae), který se potuloval po celém euroasijském regionu během poslední doby ledové, ve svrchním pleistocénu. U nás žil zhruba před 125 000 až 20 000 lety. Jeho fosilní pozůstatky nalézáme i v Říčanech a okolí.

Dutý

Latinské jméno *Coelodonta* znamená v překladu dutý zub. V horních zubech byly vyvinuté poměrně velké díry. Toto přizpůsobení řeší nadměrné opotřebování zubů. Ststnatí nosorožci se totiž živili především okusováním trav, popřípadě menších keřů. Taková strava je velice tuhá a zuby hodně namáhá. Podobnou stravu požívá dnešní nosorožec tuponosý (*Ceratotherium simum*), který má zuby podobné. Stejně tak tělesná stavba je podobná jako u srstnatého nosorožce, ale nejbližším žijícím příbuzným je nosorožec sumaterský (*Dicerorhinus sumatrensis*).

Odkud přišel?

Srstnatý nosorožec nebyl původní evropský druh. Přišel k nám z Číny, kde se v podhůří Himaláje objevil první druh jejich rodové linie – nosorožec *Coelodonta tibetana*, který se postupně vyvíjel (další druhy jsou *C. nihowanensis* a *C. tologojensis*) a šířil se přes Sibiř až do Evropy. Zde se mu velice dařilo a rozšířil se po celém kontinentu včetně Británie (která byla spojena s pevninskou Evropou pruhem souše).

Koncem poslední doby ledové srstnatí nosorožci postupně ustupují zpět na Sibiř, kde v důsledku klimatických změn a ztráty jejich přirozeného prostředí před 8 000 lety vymírají.

Jak vypadal?

Srstnatý nosorožec mohl být přes 2 metry vysoký a vážil mezi 2 až 3 tunami. Délka těla se pohybovala mezi 3 a 4 metry. Samci byli o něco větší a robustnější než samice. Měli dva rohy (tvořené keratinem). První roh přisedal k lebce v nosní krajině a byl až

Stolička srstnatého nosorožce ze spodní čelisti, uložená ve sbírkách Muzea Říčany.

Loketní kost nosorožce ze sbírek Muzea Říčany

1,5 metru dlouhý, ze stran zploštělý. Podle některých teorií s ním nosorožci mohli odhrabávat sníh, aby se dostali k trávě. Samcům také sloužil k boji o samice a teritorium. Druhý roh byl podstatně menší a nasedal do oblasti čelních kostí. Rohy měli jak samci, tak samice.

Nosorožci v Říčanech

Nálezy kosterních pozůstatků dokazují výskyt srstnatých nosorožců v místě dnešních Řičan. Jen asi 30 metrů od instalace nového objektu srstnatého nosorožce v geoparku Muzea Říčany byla kdysi, při kopání základů domu, nalezena jeho pravá loketní kost. Tu uchovááme v muzeu. Abychom ji návštěvníkům mohli poskytnout k důkladnému prozkoumání, máme k dispozici odlitek, který si každý může vzít do ruky.

Srstnatý nosorožec v geoparku, čerstvě po instalaci v březnu 2019